

Nr 121

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa tjänster vid kommunikationsverken; given Stockholms slott den 9 mars 1956.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sven Andersson

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 mars 1956.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och civildepartementen anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Andersson.

I skrivelser den 26 augusti resp. 16 augusti, 27 september och 25 augusti 1955 har generalpost- resp. tele-, järnvägs- och vattenfallsstyrelserna framlagt förslag om antalet tjänster i högre lönegrad än Ca 25. Häröver har statens lönenämnd avgivit utlåtanden den 6 resp. 16 och 22 december 1955.

Som jag föregående år erinrade (prop. nr 178) har de sakkunniga för översyn av löneställningen för vissa tjänstemän i ledande ställning vid kommunikationsverken (chefs löneutredningen) den 26 november 1954 avgivit ett betänkande i ämnet, vilket därefter varit föremål för remissbehandling. Några förslag i anledning av betänkandet förelades icke 1955 års riksdag. I det följande kommer jag att förorda att vissa av de sakkunnigas förslag beträffande statens järnvägar och statens vattenfallsverk underställes årets riksdag.

Enligt gällande bestämmelser äger de affärsdrivande verken inrätta och lönegradsplacera extra ordinarie tjänster i lönegraderna Ce 1—31. På förekommen anledning anser jag mig böra framhålla, att denna befogenhet icke utan särskilda skäl bör utnyttjas för höjning i lönegrad av tjänster i andra fall än då arbetsuppgifterna till följd av omorganisation e. d. erhållit sådan kvalitet att en uppflyttning måste anses befogad.

Postverket

Av departementschefen tillstyrkta förslag. Generalpoststyrelsen har hemställt, att följande tjänster uppflyttas i lönegrad, nämligen

1 revisorstjänst på postgirokontorets kassaexpedition från Ca 25 till förste revisorstjänst i Ca 27 och

4 postmästartjänster vid postkontoren Göteborg 2 resp. Göteborg 5, Solna 1 och Övertorneå från Ca 25 till Ca 27.

Till stöd för förslagen har styrelsen anfört i huvudsak följande.

Förste revisorstjänsten. Postgirokontorets kassaexpedition omhändertar postanstalternas leveranser av sedlar och checker till postgirokontoret, mottar från allmänheten inbetalningar av postgiro-, postsparbanks- och skattemedel samt verkställer utbetalningar till allmänheten av postgiro- och postsparbanksmedel. Expeditionen förestås sedan den 1 juli 1952 av en revisor (Ca 25). Antalet honom underställda tjänstemän uppgår f. n. till 36. Föreståndaren har till huvudsakliga åligganden att leda och övervaka arbetet inom expeditionen och i samband därmed utföra föreskrivna kontrollåtgärder och inventeringar av kassorna samt att fungera som redogörare och i denna egenskap föra expeditionens huvudräkenskaper samt avge postmedelsräkning och övriga redovisningar. Han är bankavdelningens närmaste kontaktman med banker och andra penninginrättningar och måste därför äga god kännedom om dessa inrättningsars penningförmedlande verksamhet. Han har bl. a. befogenhet att självständigt medge korrespondent att använda check som likvid vid direktinbetalningar i expeditionens kassor. Fordringarna på innehavaren av revisorstjänsten och det med tjänsten förenade ansvaret måste i väsentlig mån bli beroende på penningomslutningens storlek. Denna har ökat oavbrutet och är nu uppe i genomsnittligt ca 7 miljarder kronor per månad. År 1950 — det verksamhetsår som låg till grund för den senast gjorda bedömningen av tjänsten — var motsvarande siffra 4,4 miljarder kronor. En ny arbetsuppgift har ålagts kassa-

expeditionen genom att förvaringen av bankavdelningens skuldförbindelser beträffande nytilllämnade kommun- och byggnadslån år 1955 överflyttats till expeditionen från riksbankens depositionsavdelning.

Postmästartjänsterna. Poängtalet för postkontoret *Göteborg 2* har ökat från 937 år 1953 till 1 012 år 1954 eller med 8 %. Den genomsnittliga poängökningen för postkontoren i klass 25 är under nämnda tid 4,5 %. Postkontoret *Göteborg 2* hade redan år 1952 nått ett poängtal, som enligt styrelsens mening berättigade det till uppflyttning i klass 27. Förslag här- om framfördes i styrelsens skrivelse den 31 oktober 1952 angående antalet ordinarie tjänster i Ca 26 och högre lönegrader fr. o. m. den 1 juli 1953. Styrelsen anmälde i detta sammanhang, att planer förelåge att flytta kontoret till en ny lokal vid Lilla torget, där man kunde vänta en ytterligare ökning av trafiken. Förslaget vann emellertid icke statsmakternas bifall. Lönenämnden hade i sitt utlåtande framhållit, att med den ifrågasatta upp- flyttningen av postkontoret borde anstå, då flyttningen ännu ej kommit till stånd och då i övrigt enligt lönenämndens mening ej förelåg tillräck- lig anledning till den föreslagna uppflyttningen. På grund av mellankom- mande hinder har postkontorets lokalfråga ännu ej kunnat lösas. Styrel- sen anser emellertid, att redan den nuvarande trafiken är så stor, att en höjning av postmästartjänstens tjänsteställning är berättigad. Kontoret har re- dan poängmässigt passerat inte mindre än 16 kontor i klass 27. Det har tillhört klass 25 eller däremot svarande klass sedan den 1 juli 1938.

Förslag om uppflyttning av postkontoret *Göteborg 5* framfördes redan i styrelsens skrivelse den 24 september 1954 men vann icke statsmakternas bifall. Styrelsen framhöll vid detta tillfälle vissa speciella förhållanden, som gjorde att de enligt gällande grunder framräknade trafiksiffrorna inte åter- speglade den verkliga rörelsens omfattning, och att, om hänsyn toges här- till, kontoret poängmässigt sett kunde anses ha definitivt överskridit grän- sen till klass 27. Detta förhållande gäller fortfarande. Den minskning, som inträtt i trafiken under år 1954, beror uteslutande på att vissa kunder till följd av gaturegleringsarbeten tillfälligt anlidade annan postanstalt. Under senare delen av 1954 och under år 1955 visar trafiksiffrorna åter stigande tendens. En beräkning på trafiken under andra halvåret 1954 och första halvåret 1955 ger poängtalet 873. Som styrelsen tidigare påpekat, är kon- toret central för brevbäringen inom sydöstra delen av Göteborgs stad. An- talet heltidsanställda tjänstemän uppgår till 74. Postmästartjänsten har va- rit placerad i nuvarande lönegrad sedan den 1 juli 1943.

Beträffande *Solna 1* hemställde styrelsen redan år 1954 om höjning av postmästartjänsten till Ca 27, vilken hemställan emellertid lämnades utan bifall. Framställningen motiverades då med att postkontoret genom vissa omläggningar av trafikområdet den 1 januari 1955 i organisatoriskt och administrativt hänseende skulle bli jämställt med övriga brevbäringskontor i klass 27 inom Stockholms stads förortsområden samt att dess poängtal, som vid beräkning på 1953 års rörelse något översteg undre gränsen för klass 27, efter förenämnda omläggning beräknades komma att öka med ca 130 enheter. Det har nu visat sig, att trafikökningen inom postkontorets förvalt- ningsområde blivit betydligt större än vad den försiktiga förhandskalkylen utvisade. Med sina 1 162 poäng, vari ingår trafiksiffrorna för de postan- stalter, som den 1 januari 1955 överflyttades till *Solna 1* förvaltningsområde, ligger kontoret poängmässigt som nr 31 bland de 60 nuvarande postkontoren i klass 27. Kontoret har tillhört klass 25 sedan den 1 juli 1948.

Den osedvanligt kraftiga ökningen av postkontorets i *Övertorneå* poäng- tal, från 771 år 1953 till 859 år 1954 eller 11,4 %, beror huvudsakligast där- på, att i detsamma inräknats trafiksiffrorna för diligenslinjen Morjärv—

Lansjärv, som den 1 februari 1955 överflyttats från Boden 1 till Övertorneå förvaltningsområde. Denna överflyttning måste vidtagas av organisatoriska skäl i samband med att Övertorneå tillfördes ett nyförvärvat diligenslinjekomplex, Kalix—Överkalix—Korpilombolo. Trafiksiffrorna för sistnämnda linjesystem är däremot inte medräknade i postkontorets poängtal. De aktuella trafiksiffrorna är därför betydligt större än vad som framgår av den år 1955 verkställda klassificeringen. En förhandsberäkning ger vid handen, att postkontorets poängtal f. n. ligger omkring 950. Det är uppenbart, att de ändringar, som här genomförts, ställer betydligt ökade krav på postmästaren. Kontoret har tillhört klass 25 sedan den 1 juli 1948.

De av styrelsen sålunda framförda förslagen, mot vilka statens lönenämnd icke funnit anledning till erinran, anser jag mig böra tillstyrka.

Av departementschefen avstyrkta förslag. Generalpoststyrelsen har vidare föreslagit, att 1 överingenjörstjänst i Cp 12 inrättas såsom chefstjänst för postverkets industrier och att 1 postmästartjänst vid postkontoret Djursholm 1 uppflyttas från Ca 25 till Ca 27.

Statens lönenämnd kan icke tillstyrka att tjänsten som chef för postverkets industrier placeras i högre lönegrad än 10 på löneplan 2, därest postverkets industriorganisation, på sätt generalpoststyrelsen föreslår, fortfarande skall vara inordnad under överintendenten.

Lönenämnden anser icke att rörelsen vid postkontoret Djursholm 1 nått en sådan omfattning, att uppflyttning av postkontoret till klass 27 nu bör ske.

För egen del har jag för avsikt att senare föreslå Kungl. Maj:t att inrätta en extra ordinarie överingenjörstjänst på löneplan 2 såsom chefstjänst för postverkets industrier. Förslaget om uppflyttning av postmästartjänsten vid postkontoret Djursholm 1 är jag för närvarande icke beredd att tillstyrka.

Sammanfattning. Vid bifall till vad jag föreslagit bör i den av riksdagen fastställda personalförteckningen antalet förste revisorer i Ca 27 ökas från 3 till 4 och antalet postmästare i Ca 27 ökas från 60 till 64.

Å Kungl. Maj:t torde få ankomma att i den av Kungl. Maj:t fastställda personalförteckningen minska antalet postmästare i Ca 25 från 76 till 72 och antalet revisorer i Ca 25 från 9 till 8.

Televerket

Av departemenstchefen tillstyrkta förslag. Telestyrelsen har föreslagit, att 2 byrådirektörstjänster i Ca 31 inrättas på tekniska byråns transmissionsavdelning, den ena på sektion 2 och den andra på sektion 3.

Därjämte föreslår styrelsen, att följande tjänster uppflyttas i lönegrad, nämligen

2 sektionsingenjörstjänster, en i Uddevalla och en i Nässjö, från Ca 31 till förste sektionsingenjörstjänster i Ca 33, varvid en vakant förste sektionsingenjörstjänst kan disponeras för ändamålet,

1 byråingenjörstjänst på verkstadsbyråns driftsavdelning från Ca 29 till förste driftsingenjörstjänst i Ca 31,

1 förste byråsekreterartjänst vid teleskolan från Ca 27 till Ca 29,

2 ingenjörstjänster, en på radiobyråns avdelning för allmän radioteknik, sektion 1, och en på tekniska byråns transmissionsavdelning, sektion 3, från Ca 25 till Ca 27,

1 telekommisarietjänst vid telestationen i Bollnäs från Ca 25 till Ca 27 samt

12 förste kontrollörstjänster vid distriktsbyråerna i Malmö resp. Göteborg, Norrköping, Gävle och Sundsvall samt vid telestationerna i Borås resp. Halmstad, Hälsingborg, Linköping, Sundsvall, Uppsala och Östersund från Ca 25 till överkontrollörstjänster i Ca 27.

Till stöd för förslagen har styrelsen anfört i huvudsak följande.

Byrådirektörstjänsterna. Den ena av de föreslagna byrådirektörstjänsterna är avsedd för föreståndaren för laboratoriet med tillhörande instrumentservicegrupp inom *sektion 2* på tekniska byråns transmissionsavdelning (underhålls- och allmänna transmissionsärenden). Tjänsten är nu placerad i Ce 29. Arbetsuppgifterna inom laboratoriet har såväl organisatorisk som teknisk-vetenskaplig karaktär. I dem ingår utveckling av mätmetoder, av elektroniska mätinstrument samt av teleteknisk apparatur liksom även rådgivande verksamhet i transmissionsfrågor och mättekniska spörsmål. I samband med den snabba utvecklingen inom transmissionsområdet, såsom införande av bärfrekvenssystem för allt högre frekvensområden, av televisionsöverföring på kabelledningar m. m., ökas alltmot behovet av komplicerade mätutrustningar och kraven på mätnoggrannhet. Laboratoriet handhar även sådana ärenden som undersökningar av möjligheterna att ersätta elektronrör med transistorer i olika slag av transmissionsutrustningar, exempelvis telefonöverdrag. På laboratoriets föreståndare åvilar även ärenden rörande val och anskaffning av instrument för transmissionsavdelningens mångskiftande mätbehov (inköpsvärde f. n. ca 1 miljon kronor om året). Underhållet av den ständigt ökade instrumentparken kräver också en betydande arbetsinsats. Han har även att vid förfall för föreståndaren för sektionen (byrådirektör i Ca 33) tjänstgöra såsom dennes vikarie.

Den andra byrådirektörstjänsten är avsedd för föreståndaren för den undersektion inom transmissionsavdelningens *sektion 3* (bärfrekvens- och telegrafteknik samt programledningar), som handlägger ärenden rörande anläggning, drift och övervakning av programförbindelser för rundradio och television jämte utökningar och moderniseringar av dylika förbindelser. Tjänsten är nu placerad i Ce 29. Arbetsuppgifterna inom denna undersektion har genom tillkomsten av trådradio samt planerat införande av dubbelprogram i rundradio och av television under de senaste åren undergått en mycket kraftig ökning. Till ökningen har även bidragit den pågående och planerade expansionen av rundradios programledningsnät, vil-

ket f. n. omfattar ca 19 000 km högkvalitativa ledningar till ett värde av ca 24 miljoner kronor. Parallellt med denna expansion har skett en kraftig teknisk utveckling ifråga om de stationsutrustningar, som ingår i programledningsnätet. Dessa utrustningar, som successivt ersätter befintliga typer, är av svensk tillverkning och utvecklas i samarbete med ifrågavarande sektion, varigenom televerkets krav på anpassning till speciellt svenska förhållanden och högsta möjliga driftsäkerhet kan tillgodoses. Befattningshavarens värdefulla arbete med utvecklingen och specificeringen av dessa typer av stationsutrustningar är härvid av största betydelse. Till hans arbetsuppgifter hör vidare att tillhandahålla erforderlig expertis vid de för programledningarna erforderliga monteringsarbetena, att utöva teknisk kontroll av dessa arbeten samt att utföra leveranskontroll av anskaffad utrustning. Undersektionen handlägger dessutom frågor beträffande de i programförbindelserna ingående kabelledningarna. Televisionsärendena — som tillfördes denna undersektion vid omorganisationen den 1 oktober 1952 av transmissionsavdelningen — kräver en hög grad av teknisk sakkunskap och förmåga att behandla detta nya område med hänsyn till den för televisionsoverföring på koaxial- och videokablar erforderliga vetenskapligt betonade bärfrekvenstekniken. Dessa förhållanden accentueras av att överhuvudtaget endast mycket begränsade erfarenheter hittills föreligger beträffande det system för trådbunden televisionsoverföring, vilket är antaget som standard i Sverige.

Förste sektioningenjörstjänsterna. Dessa är avsedda för föreståndarna för Uddevalla resp. Nässjö linjesektioner. Sektionsföreståndare är närmast inför distriktschefen ansvarig för att sektionens telefon-, telegraf- och trådradioanläggningar samt fastigheter väl underhålls. Han skall övervaka att den tekniska driften samt underhålls- och anläggningsarbetena planlägges och bedrivs enligt gällande instruktioner och föreskrifter. Därvid skall driftekonomiska synpunkter beaktas, så att god hushållning iakttages med personal, materiel, lokaler och anslagna medel. Sektionsföreståndare skall verka för god kundtjänst och tillse att allmänhetens berättigade intressen på bästa sätt tillgodoses. Han skall ansvara för att sektionens tekniska anläggningar är i driftdugligt skick, att personal, som är avdelad för den tekniska driften och underhållet har erforderliga kunskaper inom sitt arbetsområde och att denna personal är väl avvägd å varje plats med hänsyn till arbetsuppgifterna, att utbildad reservpersonal, som ersättare vid ledigheter, finns i erforderlig omfattning samt att behövlig ersättningsmateriel för underhållet finns. Av televerkets 28 sektionsföreståndare är 25 placerade i 33 lönegraden. De övriga 3 innehar befattning i 31 lönegraden och är placerade i Uddevalla, Nässjö och Visby. Såväl Uddevalla som Nässjö sektioner har numera en sådan storleksordning i fråga om redovisade anläggnings- och underhållskostnader samt antal apparater, stationer och km ledningar, ävensom arbetsstyrka, att de är lika stora eller större än sektioner, där föreståndaren är placerad i 33 lönegraden.

Förste driftingenjörstjänsten. Innehavaren av tjänsten är inom verkstadsbyrån föreståndare för driftsavdelningens planeringskontor. Detta svarar för verkstadsrådens centrala planering samt därutöver för den lokala planeringen vid televerkstaden i Nynäshamn, som med sina ca 900 verkstadsarbetare representerar nära hälften av televerkets verkstadskapacitet. Nyproducerande verksamhet i den omfattning, som förekommer vid de fyra televerkstäderna i Nynäshamn, Vänersborg, Sundsvall och Göteborg, kräver en synnerligen ingående och noggrann planering. Planeringsarbetets rätta bedrivande är en av huvudförutsättningarna för uppnående av rationellaste drift och därmed bästa ekonomiska resultat. Föreståndaren för planerings-

kontoret har att organisera och leda arbetet på kontoret, svara för prognoser rörande verkstadsbeläggning och materialbehov samt — dels tillsammans med chefen för driftsavdelningen och dels självständigt — föra förhandlingar om leverans- och prognosfrågor med beställande instanser inom telestyrelsen. Han har vidare att vaka över att material- och produktplaneringen i stort anpassas till det aktuella materialläget samt till skiftande produktions- och leveransbetingelser. Då televerkstäderna tillgodoser en betydande del av televerkets behov av telemateriel, såsom telefonapparater och automatstationsutrustningar, skulle brister i verkstadsdriftens planering återverka på utbyggnaden av televerkets nät och därmed även på verkets möjligheter att på bästa sätt betjäna allmänheten.

Förste byråsekreterartjänsten. Till den till driftsbyrån hörande teleskolan har i betydande omfattning centraliserats den högre utbildningen av televerkets trafikpersonal, varjämte teleskolan — i syfte att ernå en normalisering och effektivisering även av den utbildning av trafikpersonal, som äger rum lokalt på de skilda tjänsteställena eller regionalt inom distrikten — medverkar vid utformningen av program m. m. för sådan utbildning. Den till uppflyttning föreslagna befattningshavaren åligger att i detalj följa utvecklingen inom trafiktjänsten och föreslå härav betingade åtgärder för att hålla utbildningen av personalen i nivå med utvecklingens krav, att utforma de grundläggande principerna för utbildning av trafikpersonal, att uppgöra förslag till program för kurser för trafikpersonalen, att själv undervisa i trafikala ämnen vid de till teleskolan förlagda kurserna, att medverka vid uppgörandet av planer för uppläggnings av sådan utbildning, som äger rum på stationer eller eljest inom distrikten, att utarbete instruktioner och kompendier för utbildning av trafikpersonal och iordningställa eller anvisa i övrigt erforderliga hjälpmedel för denna utbildning samt att vid behov lämna råd och anvisningar i frågor rörande trafikpersonalens utbildning. Befattningshavaren svarar närmast under teleskolans föreståndare för planläggning och utbildningsverksamheten i vad angår trafikpersonalen. Televerkets allmänna utveckling och den fortskridande tekniska omdaning av verkets rörelse har medfört ökade krav beträffande en ändamålsenlig och fördjupad utbildning icke minst av verkets trafikpersonal. Att de betydelsefulla uppgifter, som teleskolan har att tillgodose, fyllas på bästa sätt är till väsentlig del beroende av denna befattningshavares kunnighet och pedagogiska förmåga.

Ingenjörstjänsterna. Innehavaren av den ena av de till uppflyttning föreslagna ingenjörstjänsterna på radiobyråns avdelning för allmän radioteknik tjänstgör vid *sektion 1* (frekvens-, konferens- och normfrågor samt vägutbredning). I befattningshavarens arbetsuppgifter ingår bl. a. att handlägga allmänna ärenden rörande internationella organisationer (inklusive korrespondens med svenska myndigheter i samband därmed), att sammanställa uppgifter för internationella publikationer rörande den svenska radions tekniska utveckling och utbyggnad (fast och rörlig radiotrafik samt rundradio och television), att göra utredningar rörande val av frekvenser, effekter etc. för olika slag av radioförbindelser på kortvåg, speciellt för frekvensplanering av svensk rundradiosändning för utlandet samt att göra undersökningar beträffande vägutbredning på mycket höga frekvenser och fältstyrkemätningar i anslutning därtill.

Den andra tjänsten är placerad på tekniska byråns transmissionsavdelning. Innehavaren av befattningen tjänstgör vid *sektion 3* (bärfrekvens- och telegrafteknik samt programledningar) och förestår där gruppen för underhåll av flerkanalssystem. Inom gruppen handlägges ärenden rörande leve-

ransprovning och uppsättning av nya enkanalsystem för kabel- och blankledningar samt ärenden rörande underhållet av samtliga flerkanalsystem. Den ständigt fortskridande utökningen av bärfrekvensanläggningarna medför en avsevärd ökning av gruppledarens arbetsuppgifter och kräver ett alltmer självständigt handlande av denne. Under de sistförflutna åren har befattningshavaren dessutom gjort värdefulla insatser för bärfrekvensutrustningarnas skötsel och övervakning, såsom utveckling av arbetsbesparande metoder och anordningar för felsökning och underhåll rörande bärfrekvensanläggningar samt utarbetande av beskrivningar och underhållsföreskrifter för desamma jämte specialundersökningar och utredningar inom bärfrekvenstekniken. Befattningshavaren har att vid förfall för föreståndaren för undersektionen (byrådirektör i Ce 31) tjänstgöra såsom dennes vikarie.

Telekommissarietjänsten. Föreståndartjänsten vid telestationen i Bollnäs erhöll sin nuvarande lönegradsplacering år 1948. Stationens poängtal, som år 1947 var 683, uppgick år 1954 till 1 083 och beräknas för år 1955 till 1 169, en ökning alltså från år 1947 med 71,2 %. Från och med januari 1956 ökar poängtalet med 120 till 1 289 i samband med att stationerna inom Kilafors knutgrupp överflyttas från Söderhamns till Bollnäs centralstationsområde. För samtliga stationer, som nu tillhör klass 25, utgör ökningen i poängtal 1947—1955 i medeltal 53,7 %; för samtliga centralstationer inom verket är motsvarande procentuella ökning i medeltal 55,9 %. Den minsta stationen i klass 27 har nu 1 216 poäng.

Överkontrollörstjänsterna. De till uppflyttning till överkontrollörer föreslagna förste kontrollörerna vid *distriktsbyråerna i Malmö, Göteborg, Norrköping, Gävle och Sundsvall* är trafikinspektörens närmaste män och ställföreträdare. Ifrågavarande befattningshavare har som självständiga arbetsuppgifter bl. a. att inom resp. distrikt övervaka, att telefonstationernas utrustning med väljarorgan, förbindelser m. m. anpassas efter trafikbehovet och abonnenttillströmningen. De har vidare att svara för den trafikala planeringen vid automatisering av telefonstationer och mellanortstrafik. Särskilt omfattande blir denna planering genom tillkomsten på vissa stationer av utrustning för automatisk förmedling av rikssamtal mellan skilda centralstationsområden. Med funktionen som trafikinspektörens ställföreträdare följer åliggande att under trafikinspektörens frånvaro för ofta återkommande inspektionsresor inom distriktet svara för trafikavdelningens arbete, träffa avgöranden i ett flertal trafikärenden samt lämna råd och anvisningar till distriktets trafikpersonal. Det regionalt bedrivna trafikala planeringsarbetet, för vilket befattningshavarna närmast bär ansvaret, utgör en väsentlig grund för vederbörande distriktschefers förslag till ekonomiskt lämpligaste fördelning av tillgängliga investeringsmedel på olika objekt inom distriktet, såväl när det gäller stationsutrustning som landskablar. En rätt planering av mellanortstrafikens automatisering och av annan rationalisering av trafikavvecklingen är av stor betydelse för en successiv personalavveckling vid den fortskridande allmänna övergången från manuell till helautomatisk drift. Att tillgängliga resurser blir lämpligt fördelade är vidare av stor betydelse, när det gäller att tillgodose kraven på bästa möjliga kundtjänst.

De *övriga till uppflyttning föreslagna förste kontrollörerna* är föreståndare för telefonavdelning inom resp. telestation. Ifrågavarande befattningshavare fungerar som telekommissariens närmaste man och ställföreträdare. Han handhar arbetsledningen för telefonpersonalen vid stationen och ansvarar för personalens utbildning och för att personalstyrkan rationellt och ekonomiskt anpassas efter trafikmängden. Han utför vidare trafiktekniska undersökningar och beräkningar för dimensionering av stationsutrustning

och förbindelser samt handlägger kundtjänstfrågor av trafikalk natur. Befattningshavaren äger vidtaga omDispositioner av teletekniska hjälpmedel och av trafikpersonal på telefonavdelningen i den utsträckning tillfälliga trafikvariationer så kräver. Han företräder telekommissarien vid förhandlingar med abonnenter i frågor av trafikalk natur, främst i samband med större abonnentanläggningar, liksom även vid förhandlingar med över- och sidoordnade instanser inom televerket i trafiktekniska frågor. Vid telekommissariens tillfälliga bortovaro t. ex. på grund av tjänsteresa, äger han träffa avgöranden i dennes ställe. Befattningshavaren ansvarar för att telefonpersonal och teleteknisk utrustning (stationsutrustning för manuell och automatisk telefontrafik samt förbindelser) utnyttjas på lämpligaste sätt ur trafikalk och ekonomisk synvinkel samt att nyanställning av telefonistpersonal och utökning av den teletekniska utrustningen föreslås i den utsträckning det ökade trafikbehovet kräver. Han ansvarar vidare för utbildningen av telefonistpersonalen inom centralstationsområdet samt i förekommande fall även för den grundläggande utbildningen vid stationen av elever, som antagits till assistent- och vaktföreståndarekurser.

Statens lönenämnd har icke funnit skäl för bifall till förslagen beträffande byrådirektörstjänsten på tekniska byråns transmissionsavdelning, sektion 2, och förste byråsekreterartjänsten vid teleskolan, men i övrigt tillstyrkt vad styrelsen föreslagit.

För egen del finner jag de av telestyrelsen anförda skälen för de framförda förslagen övertygande, varför jag tillstyrker desamma.

Av departementschefen avstyrkta förslag. Telestyrelsen har föreslagit, att följande tjänster uppflyttas i lönegrad, nämligen

4 byrådirektörstjänster, två på ekonomibyrån, en på förrådsbyrå och en på tekniska byrå, från Ca 31 till Ca 33,

1 förste byråsekreterartjänst på driftsbyrå från Ca 29 till byrådirektörstjänst i Ca 31,

1 kameralintendentstjänst på ekonomibyrån från Ca 29 till byrådirektörstjänst i Ca 31,

1 byråingenjörstjänst på tekniska byråns planeringskontor från Ca 29 till byrådirektörstjänst i Ca 31,

3 linjeingenjörstjänster, en vid envar av distriktsbyråerna i Malmö resp. Göteborg och Sundsvall, från Ca 29 till förste driftsingenjörstjänster i Ca 31,

1 ingenjörstjänst på verkstadsbyrå från Ca 27 till förste driftsingenjörstjänst i Ca 31,

1 telekommissarietjänst vid telestationen i Jönköping från Ca 29 till Ca 31,

3 telekommissarietjänster, en vid envar av telestationerna i Skövde, Luleå och Mora, från Ca 27 till Ca 29,

3 överkontrollörstjänster, en på radiobyrå, en vid telestationen i Malmö och en vid telestationen i Göteborg, från Ca 27 till trafikinspektörstjänster i Ca 29,

1 byråsekreterartjänst på förrådsbyrån från Ca 25 till förste byråsekreterartjänst i Ca 27,

7 ingenjörstjänster, tre på tekniska byrån, två på verkstadsbyrån, en på ingenjörskontoret för Malmö sektion och en på kabelkontoret, från Ca 25 till Ca 27,

2 telekommissarietjänster, en vid telestationen i Karlshamn och en vid telestationen i Katrineholm, från Ca 25 till Ca 27 samt

2 förste kontrollörstjänster, en vid telestationen i Karlstad och en vid telestationen i Västerås, från Ca 25 till överkontrollörstjänster i Ca 27.

Statens lönenämnd har ansett sig icke böra pröva förslaget om uppflyttning av kameralintendentstjänsten, då lönenämnden förutsätter, att lönegradsplaceringen för denna tjänst undersökes i samband med översyn inom civildepartementet av löneställningen för revisionskommisssarier m. fl. I fråga om övriga förslag har lönenämnden icke funnit skäl för bifall.

För egen del finner jag styrelsens ifrågavarande förslag icke föranleda annat uttalande från min sida än att jag för närvarande icke är beredd att tillstyrka desamma.

Sammanfattning. Vid bifall till vad jag föreslagit bör följande ändringar vidtagas i den av riksdagen fastställda personalförteckningen, nämligen ökning av antalet förste sektionsingenjörer i Ca 33 från 26 till 27, ökning av antalet byrådirektörer i Ca 31 från 22 till 24, ökning av antalet förste driftsingenjörer i Ca 31 från 2 till 3, minskning av antalet sektionsingenjörer i Ca 31 från 3 till 1, minskning av antalet byråingenjörer i Ca 29 från 22 till 21, ökning av antalet förste byråsekreterare i Ca 29 från 18 till 19, minskning av antalet förste byråsekreterare i Ca 27 från 16 till 15, ökning av antalet ingenjörer i Ca 27 från 63 till 65, ökning av antalet telekommisssarier i Ca 27 från 27 till 28 och ökning av antalet överkontrollörer i Ca 27 från 17 till 29.

Å Kungl. Maj:t torde få ankomma att i den av Kungl. Maj:t fastställda personalförteckningen minska antalet förste kontrollörer i Ca 25 från 50 till 38, antalet ingenjörer i Ca 25 från 87 till 85 och antalet telekommisssarier i Ca 25 från 28 till 27.

Statens järnvägar

Av departementschefen tillstyrkta, av järnvägsstyrelsen framlagda förslag. Järnvägsstyrelsen har föreslagit, att följande tjänster uppflyttas i lönegrad, nämligen

1 byråingenjörstjänst på elektrotekniska byråns utredningsavdelning från Ca 29 till byrådirektörstjänst i Ca 31 samt

4 ingenjörstjänster, en vid signalingenjörsexpeditionen i Gävle, en vid te-

legrafingenjörsexpeditionen i Gävle, en vid elektroingenjörsexpeditionen i Luleå och en vid baningenjörsexpeditionen i Östersund, från Ca 25 till Ca 27.

Vidare föreslår styrelsen, att 1 trafikinspektörstjänst i Ca 31 indrages, att 1 byråingenjörstjänst i Ca 29 på drifttjänstbyrån utbytes mot förste byråsekreterartjänst i samma lönegrad samt att 1 ingenjörstjänst i Ca 27 inrättas vid lokstationen i Kiruna.

Till stöd för förslagen har styrelsen anfört i huvudsak följande.

Byrådirektörstjänsten. Innehavaren av tjänsten är chef för elektrotekniska byråns utredningsavdelning. I samband med byråns omorganisation uppdelades den tidigare allmänna avdelningen på en kameral avdelning och en avdelning för teknisk-ekonomiska utredningar. Sistnämnda avdelning svarar bl. a. för kalkyler och utredningar angående den fortsatta elektrifieringen av statsbanenätet. De utredningar av denna art, som f. n. äro under arbete, omfattar linjer med en banlängd av ca 1 000 km. De skall ligga till grund för driftformsvalet och innefattar teknisk-ekonomiska jämförelser mellan diesel- och eldrift. De kräver därför ingående kännedom om de olika driftformernas tekniska och ekonomiska särdrag. Inom avdelningen handlägges även andra tekniska ärenden, som berör såväl svagströms- som starkströmsavdelningarna, såom koncessionsansökningar för elektriska kraftledning, normförslag för elektriska apparater och anläggningar samt förslag till stadganden angående svag- och starkströmsledningars utförande.

Ingenjörstjänsterna. Innehavaren av ingenjörstjänsten vid *signalingenjörsexpeditionen i Gävle* är närmaste man till och ställföreträdare för föreståndaren för signalsektionen i Gävle. Det åligger honom bl. a. att upprätta förslag, kostnadsberäkningar och arbetsplaner för nybyggnads-, ändrings- och underhållsarbeten beträffande signal- och säkerhetsanläggningar samt biträda med arbetsledning, inspektion och kontroll över pågående arbeten. På grund av tjänstens organisation och omfattning måste signalsektionsföreståndarens närmaste man deltaga i och ta ställning till de flesta inom sektionsledningens förekommande ärenden, särskilt de som är av teknisk natur; detta även då sektionsföreståndaren är i tjänst. Signalväsendet har under senare år varit föremål för en allmän expansion, som har medfört allt flera och tekniskt mera komplicerade nyanläggningar samt omfattande ändrings- och kompletteringsarbeten. Inom avdelningen utföres synnerligen kvalificerade och omfattande konstruktionsarbeten avseende nya eller ändring av befintliga säkerhets- och vägskyddsanläggningar. Den ständigt växande motorfordonstrafiken framtvingar en stor mängd nya vägskyddsanläggningar, vilket även medför ökning av avdelningens arbetsuppgifter. Utvecklingen inom detta fack är sådan, att en ytterligare ökning av arbetsuppgifterna är att förvänta.

Innehavaren av ingenjörstjänsten vid *telegrafingenjörsexpeditionen i Gävle*, som är närmaste man till och ställföreträdare för telesektionsföreståndaren, åligger bl. a. att upprätta förslag, kostnadsberäkningar och arbetsplaner för nybyggnads-, ändrings- och underhållsarbeten beträffande teleanläggningar samt biträda telesektionsföreståndaren med arbetsledning, inspektion och kontroll över pågående arbeten. I avseende på befogenheter är innehavaren av tjänsten ifråga att jämställa med närmaste mannen till telesektionsföreståndarna vid I, II och III distriktet, vilka är placerade i Ca 27.

Innehavaren av ingenjörstjänsten vid *elektroingenjörsexpeditionen i Lu-*

leå är närmaste man till och ställföreträdare för elektrosektionsföreståndaren. Det åligger honom bl. a. att upprätta förslag, kostnadsberäkningar och arbetsplaner för nybyggnads-, ändrings- och underhållsarbeten beträffande driftcentraler, kontaktledningsnät och belysningsanläggningar samt att biträda med arbetsledning, inspektion och kontroll över pågående arbeten. På grund av tjänstens organisation och omfattning måste elektrosektionsföreståndarens närmaste man deltaga i och ta ställning till de flesta inom sektionsledningen förekommande ärenden, särskilt de som äro av teknisk natur; detta även då sektionsföreståndaren är i tjänst. Någon större ändring i organisationen har icke gjorts sedan lönegradsplaceringen senast fastställdes. Styrelsen anser dock att tjänsten redan vid senaste lönegradsplaceringen hade bort hänföras till Ca 27. Att styrelsen då icke begärde dylik tjänst berodde på att styrelsen i likhet med vad som skedde ifråga om många andra tjänster vid statens järnvägar, tog hänsyn till de kvalifikationer de tjänstemän innehade som närmast kunde komma ifråga till befordran. På grund härav blev bl. a. denna tjänst hänförd till en lägre lönegrad än vad den ifråga om arbetsuppgifter och ansvar rätteligen hade bort tillhöra.

Innehavaren av ingenjörstjänsten vid *baningenjörsexpeditionen i Östersund* är närmaste man till och ställföreträdare för bansektionsföreståndaren vid 13 bansektionen. Det åligger honom bl. a. att upprätta förslag, kostnadsberäkningar och arbetsplaner m. m. för nybyggnads-, förändrings- och underhållsarbeten beträffande bana, byggnader och anläggningar och biträda med arbetsledning, inspektion, kontroll över pågående arbeten samt handlägga militära ärenden. På grund av tjänstens organisation och omfattning måste bansektionsföreståndarens närmaste man deltaga i och ta ställning till de flesta inom sektionsledningen förekommande ärenden, särskilt de av teknisk natur; detta även då sektionsföreståndaren är i tjänst. I samband med att 16 bansektionen i Orsa den 1 juli 1955 indrogs, tillfördes 13 bansektionen i Östersund linjerna Brunflo—Orsa och Sveg—Hede, utgörande 364,8 bankilometer. Detta har medfört att 13 bansektionen i storleksordning nu är en av de större vid statens järnvägar.

Ingenjörstjänsten vid *lokstationen i Kiruna* är avsedd för föreståndaren för lokstationen. Tjänsten omfattar bl. a. utrustning och underhåll av dragkraft, reparation av vagnar, skötsel av hjälpanläggningar, lok- och personalledning samt förrådstjänst. Innehavaren av tjänsten skall självständigt svara för ledningen av arbetet vid lokstationen. På grund av den kraftiga malmtrafiken har styrelsen funnit det nödvändigt att samordna de olika arbetsgrenarna vid lokstationen under en gemensam föreståndare. Genom denna omorganisation har lokstationen uppnått ett poängtal, som enligt gällande klassificeringsgrunder motiverar föreståndarens placering i 27 lönegraden.

Övriga förslag. En vakant trafikinspektörstjänst i Ca 33 har disponerats för biltrafikinspektören vid II distriktet. Den därigenom vakantblivna trafikinspektörstjänsten i Ca 31 kan indragas.

Beträffande det ifrågasatta utbytet av en byråingenjörstjänst i Ca 29 på drifttjänstbyråns utbildningsavdelning mot en förste byråsekreterartjänst i samma lönegrad framhåller styrelsen, att utbildningsavdelningen i enlighet med förslag av 1946 års undervisningskommitté förestås av en studierektor i byrådirektörs tjänsteställning. Enligt uttalande av kommittén borde studierektorns närmaste man »väljas bland tjänstemän med sakkunskap på annat fackområde än det rektorin företräder». Denna rekommendation har styrelsen även följt. Vid tiden för tjänsteförteckningsrevisionens genomförande innehades tjänsten som studierektor av en trafikutbildad tjäns-

teman, varför tjänsten som närmaste man besattes med en ingenjör, som därvid konstituerades till byråingenjör. Numera är studierektorn ingenjör, varför det är avsett att till närmaste man utse en trafikutbildad tjänsteman. Denne bör lämpligen konstitueras till förste byråsekreterare i Ca 29.

De av styrelsen sålunda framförda förslagen, mot vilka statens lönenämnd icke funnit anledning till erinran, anser jag mig böra tillstyrka.

Av departementschefen tillstyrkta, av chefslöneutredningen framlagda förslag. Chefslöneutredningen har föreslagit, att följande tjänster uppflyttas i lönegrad, nämligen

2 byrådirektörstjänster på elektrotekniska byråns starkströms- resp. svagströmsavdelning från Cp 10 till avdelningsdirektörstjänster i Cp 13 samt

1 byrådirektörstjänst på ekonomibyråns trafikekonomiska avdelning från Ca 31 till Ca 33.

Till stöd för förslagen har chefslöneutredningen anfört i huvudsak följande.

Avdelningsdirektörstjänsterna. Sedan den 1 oktober 1954 är *starkströmsavdelningen* organiserad på fyra kontor, nämligen ledningskontoret, omformarkontoret, installationskontoret och kraftkontoret. Arbetsuppgifterna å den nya avdelningen omfattar huvudsakligen ärenden rörande omformstationer, andra kraftcentraler, elektriska installationer av diverse slag samt köp och försäljning av elektrisk energi. Vid avdelningen handlägges vidare ärenden rörande det högspända ledningsnätet, stationära elektriska värmeanläggningar, koncessioner, säkerhetsföreskrifter rörande högspänningsanläggningarna m. m. Antalet tjänstemän vid avdelningen utgör ca 40. Järnvägsstyrelsen har föreslagit att tjänsten som chef för den nybildade starkströmsavdelningen placeras i Cp 14. Chefslöneutredningen anser med hänsyn till omfattningen och arten av de befogenheter och arbetsuppgifter, som tillagts föreståndaren, att för denne bör inrättas en tjänst i Cp 13.

Den nuvarande *svagströmsavdelningen*, som bildats genom sammanslagning av de tidigare telefon- och signalavdelningarna, är uppdelad på fem organisationsenheter, nämligen signalkontoret, transmissionskontoret, stationskontoret, utvecklingskontoret samt elektrotekniska laboratoriet. Vid avdelningen handlägges ärenden rörande telefonledningsnätet, dess utbyggnad och utnyttjande, manuella och automatiska telefonstationer, selektoranläggningar, radio, högtalar- och alarmanläggningar samt signalsäkerhetsanläggningar. Omorganisationen har även medfört, att elektrotekniska laboratoriet, som ingått i den tidigare allmänna avdelningen, tillförts den nya svagströmsavdelningen. Vissa telefonärenden samt vissa utvecklingsarbeten inom det signaltekniska området, vilka arbetsuppgifter åvilat den nyssnämnda allmänna avdelningen, har jämväl överförts till svagströmsavdelningen. Antalet befattningshavare vid avdelningen uppgår till ca 120. Järnvägsstyrelsen har föreslagit, att tjänsten som chef för svagströmsavdelningen placeras i Cp 14. Av samma skäl, som angivits beträffande föreståndartjänsten för starkströmsavdelningen, anser chefslöneutredningen, att även tjänsten på svagströmsavdelningen bör placeras i Cp 13.

Byrådirektörstjänsten. Trafikekonomiska avdelningen bereder huvudsakligen ärenden av trafikekonomisk och trafikpolitisk natur ävensom sådana viktigare saurådsfrågor angående personalens avlönings- och pensions-

förhållanden o. d., i vilkas behandling inom styrelsen ekonomidirektören enligt arbetsordningen för styrelsen har att deltaga. Även samrådsärenden rörande organisation och förvaltning inom statens järnvägar samt ärenden rörande information inom det ekonomiska området beredes på trafikekonomiska avdelningen. Föreståndaren för trafikekonomiska avdelningen var före den 1 oktober 1954 föreståndare för den särskilda utredningsavdelningen inom ekonomibyrån. Järnvägsstyrelsen har till chefslöneutredningen såsom sin uppfattning framfört, att vederbörande tjänsteman redan i denna tidigare befattning borde uppflyttas till Ca 33. I detta sammanhang kan nämnas, att styrelsen i skrivelse den 26 januari 1953 hemställt, att för föreståndaren för utredningsavdelningen måtte inrättas en byrådirektörstjänst i Ce 33. Statens lönenämnd fann i sitt utlåtande den 4 mars 1953 över denna framställning icke anledning till erinran. Chefslöneutredningen anser, att de arbetsuppgifter, som är förenade med ifrågavarande befattning motivera en förbättrad löneställning, och föreslår därför, att föreståndartjänsten uppflyttas till Ca 33.

De av chefslöneutredningen sålunda framförda förslagen, mot vilka statens lönenämnd och statskontoret icke funnit anledning till erinran, anser jag mig böra tillstyrka.

Av departementschefen tillstyrkt ändring av vissa tjänstetitlar. Liksom statens lönenämnd tillstyrker jag järnvägsstyrelsens förslag, att vid signal- och teleavdelningarna tjänstetitlarna ledningsmästare i Ca 21 och Ca 19 samt ledningsförman i Ca 17 utbytas mot signal- resp. telemästare och signal- resp. teleförman.

Av departementschefen avstyrkta förslag. Järnvägsstyrelsen har föreslagit, att följande tjänster inrättas, nämligen

1 trafikinspektörstjänst i Ce 33 för ledaren av biltrafiken inom VI distriktet,

2 byrådirektörstjänster i Ca 31 på ekonomibyrån, den ena på budgetavdelningen och den andra på avdelningen för taxebereidningar,

1 förste aktuarietjänst i Ca 27 på ekonomibyråns avdelning för taxebereidningar,

1 förste byråsekreterartjänst i Ca 27 på ekonomibyråns avdelning för trafikfördelningsfrågor samt

1 ingenjörstjänst i Ca 27 vid huvudverkstaden i Notviken.

Vidare har styrelsen föreslagit, att följande tjänster uppflyttas i lönegrad, nämligen

3 trafikinspektörstjänster, avsedda för ledarna för biltrafiken inom I, III och IV distrikten, från Ca 31 till Ca 33,

1 byråingenjörstjänst på bantekniska byråns broavdelning från Ca 29 (Ce 31) till byrådirektörstjänst i Ca 31,

1 byråsekreterartjänst på ekonomibyråns avdelning för investeringsplanering och ekonomisk information m. m. från Ca 25 (Ce 31) till byrådirektörstjänst i Ca 31,

1 förste aktuarietjänst på ekonomibyråns avdelning för trafikfördelningsfrågor från Ca 27 (Ce 31) till byrådirektörstjänst i Ca 31,

1 aktuarietjänst på ekonomibyråns avdelning för kostnadsanalyser från Ca 25 (Ce 31) till byrådirektörstjänst i Ca 31,

2 byråingenjörstjänster på elektrotekniska byråns svagströmsavdelning från Ca 29 (Ce 31) till byrådirektörstjänster i Ca 31,

1 byråingenjörstjänst på elektrotekniska byråns starkströmsavdelning från Ca 29 till byrådirektörstjänst i Ca 31,

1 byråsekreterartjänst på kommersiella byråns avdelning för persontrafikförsäljning från Ca 25 (Ce 31) till byrådirektörstjänst i Ca 31,

1 förste byråsekreterartjänst på kontrollkontoret från Ca 29 (Ce 31) till byrådirektörstjänst i Ca 31,

1 kamrerstjänst, chefstjänst vid kammarkontoret, från Ca 29 till byrådirektörstjänst i Ca 31,

1 ingenjörstjänst på förrådsbyrån, förrådsnummerycoden, från Ca 27 till byråingenjörstjänst i Ca 29,

1 ingenjörstjänst på förrådsbyrån, upphandlingsavdelning nr 5, från Ca 27 till förste byråsekreterartjänst i Ca 29,

7 förste byråsekreterartjänster, fem på kommersiella byrån och två på trafikbyrån, från Ca 27 (Ce 29) till Ca 29,

3 byråsekreterartjänster, två på kommersiella byrån och en på trafikbyrån, från Ca 25 till förste byråsekreterartjänster i Ca 27,

2 byråsekreterartjänster på kontrollkontoret från Ca 25 (Ce 27) till förste byråsekreterartjänster i Ca 27 samt

1 ingenjörstjänst vid signalingenjörsexpeditionen i Luleå från Ca 25 till Ca 27.

Statens lönenämnd är icke övertygad om att trafikinspektör för biltjänsten bör hänföras till 33 lönegraden. Reservation till förmån för järnvägsstyrelsens förslag har avgivits av fyra ledamöter med instämmande av en suppleant.

Lönenämnden förutsätter, att lönegradsplaceringen av tjänsten som chef för kammarkontoret blir prövad i samband med pågående översyn inom civildepartementet av löneställningen för revisionskommisariater m. fl. För övriga av styrelsen föreslagna elva byrådirektörstjänster är enligt lönenämndens mening placering i högre lönegrad än Ca 29 icke befogat.

Lönenämnden har icke funnit anledning till erinran mot den föreslagna ingenjörstjänsten i Ca 27 vid huvudverkstaden i Notviken.

I övrigt har lönenämnden avstyrkt de av styrelsen föreslagna uppflyttningarna. Fyra ledamöter har med instämmande av en suppleant ansett, att lönenämnden alltför restriktivt bedömt styrelsens förslag samt att detta förhållande särskilt framträtt beträffande de till uppflyttning till förste byråsekreterare i Ca 27 föreslagna byråsekreterartjänsterna på kommersiella byrån.

För egen del finner jag styrelsens ifrågavarande förslag icke föranleda annat uttalande från min sida än att jag för närvarande icke är beredd att tillstyrka desamma.

Sammanfattning. Vid bifall till vad jag föreslagit bör följande ändringar vidtagas i den av riksdagen fastställda personalförteckningen, nämligen införande av 2 avdelningsdirektörer i Cp 13, minskning av antalet byrådirektörer i Cp 10 från 16 till 14, ökning av antalet byrådirektörer i Ca 33 från 7 till 8, minskning av antalet trafikinspektörer i Ca 31 från 5 till 4, minskning av antalet byråingenjörer i Ca 29 från 34 till 32, ökning av antalet förste byråsekreterare i Ca 29 från 16 till 17 och ökning av antalet ingenjörer i Ca 27 från 96 till 101.

I tjänsteförteckningen bör avdelningsdirektör införas i Cp 13, signal- och telemästare i Ca 21 och Ca 19 samt signal- och teleförman i Ca 17.

Å Kungl. Maj:t torde få ankomma att i den av Kungl. Maj:t fastställda personalförteckningen minska antalet ingenjörer vid driftsavdelningen utom tågfarjorna från 29 till 25.

Statens vattenfallsverk

Av departementschefen tillstyrkta, av vattenfallsstyrelsen framlagda förslag. Vattenfallsstyrelsen föreslår, att 2 distriktsingenjörstjänster i Cp 10 inrättas, en vid Övre Norrlands kraftverk och en vid Norrbottens kraftverk.

Till stöd för förslagen har styrelsen anfört i huvudsak följande.

Vid statens vattenfallsverk finns f. n. sju distriktsingenjörer, därav tre vid vardera Trollhätte och Älvkarleby kraftverk samt en vid Motala kraftverk. Distriktsingenjörerna har inom sina distrikt hand om distributionen och försäljningen av elektrisk kraft. Till deras arbetsuppgifter hör en omfattande konsultativ verksamhet gentemot distributionsföreningarna. Under senare år har statens vattenfallsverk — särskilt i Norrland — förvärvat ett flertal distributionsföreningar, varigenom verkets eget distributionsnät avsevärt ökat. Landsbyggsdistributionen är stadd i stark utveckling, och detta medför ökad arbetsbelastning för de tjänstemän inom verket, som handhar dessa frågor. Verkets expansion framtvingar vidare en decentralisation av förvaltningen med motsvarande ökning av de kvalificerade göromålen vid lokalförvaltningarna.

De av styrelsen sålunda framförda förslagen, mot vilka statens lönenämnd icke funnit anledning till erinran, anser jag mig böra tillstyrka.

Av departementschefen tillstyrkta, av chefslöneutredningen framlagda förslag. Chefslöneutredningen har föreslagit, att 2 byrådirektörstjänster, den ena på elektrobyggnadsbyråns linjeavdelning och den andra på vattenbyggnadstekniska byråns mekaniska avdelning, uppflyttas från Cp 10 till avdelningsdirektörstjänster i Cp 13.

Till stöd för förslagen har utredningen anfört i huvudsak följande.

Arbetsuppgifterna på *elektrobyggnadsbyråns linjeavdelning*, för vilken den till uppflyttning föreslagna byrådirektören är chef, omfattar projektering och konstruktion av kraftledningar samt av verktyg och redskap för

uppförande av ledningar och ställverk samt för deras reparation och underhåll. Avdelningen handhar därjämte upphandling av kraftledningsstolpar och annat virke, skötsel och drift av impregneringsanläggningen i Åsbro, deltar i rekognosering av ledningar och ställverk samt sköter ärenden om markintrång vid ledningsbyggnader. Personalstyrkan vid linjeavdelningen i dess helhet utgör tillhopa ca 340 man. I detta antal ingår 118 arbetare vid skogstekniska kontoret samt 4 köksor, 29 värnpliktiga och 41 arbetare vid impregneringsanstalten i Åsbro. Linjeavdelningens chef uppflyttades den 1 januari 1953 på förslag av 1949 års tjänsteförteckningskommitté från Cp 9 till Cp 10. Vattenfallsstyrelsen anser, att tjänsten bör vara placerad i Cp 15. Chefslöneutredningen har för sin del funnit att Cp 13 är en lämpligt avvägd placering.

Arbetsuppgifterna på *vattenbyggnadstekniska byråns mekaniska avdelning* omfatta bl. a. ärenden rörande projektering, konstruktion, upphandling och montage av mekaniska utrustningar för kraftstationer och regleringsdammar inkl. för flottnig och fiske; anskaffning av mekaniska utrustningar, speciellt lyft- och transportanordningar, samt speciella arbetsmaskiner för verkets samtliga byggnadsföretag och, på särskilt uppdrag, mekaniska utrustningar för övriga byråer och lokalförvaltningar; utförande av erforderliga större ändrings- och kompletteringsarbeten av mekaniska utrustningar på äldre kraftstationer; besiktning av kranar och lyftanordningar för verkets byggnadsplatser och lokalförvaltningar samt besiktning av praktiskt taget samtliga verkets tryckluftsanläggningar. Antalet befattningshavare å avdelningen uppgår till ca 220. Av dessa äro ca 70 hänförliga till kategorien arbetarpersonal. Tjänsten såsom chef för mekaniska avdelningen uppflyttades den 1 januari 1953 på förslag av 1949 års tjänsteförteckningskommitté från Cp 9 till Cp 10. I skrivelse den 20 januari 1953 hemställde vattenfallsstyrelsen, att tjänsten måtte placeras i Cp 12, eller — om denna lönegrad av särskilda skäl icke skulle få användas — i Cp 13. I förevarande sammanhang har styrelsen bestämt hävdad, att en placering av tjänsten i Cp 15 såsom överingenjör är motiverad. Chefslöneutredningen har icke funnit skäl för en förbättring av löneställningen för föreståndartjänsten vid mekaniska avdelningen i sådan utsträckning, varom vattenfallsstyrelsen numera uttryckt önskemål. Däremot finner utredningen sig kunna förorda en viss förbättring och vill föreslå, att tjänsten uppflyttas till Cp 13.

De av chefslöneutredningen sålunda framförda förslagen, mot vilka statens lönenämnd och statskontoret icke funnit anledning till erinran, anser jag mig böra tillstyrka.

Av departementschefen avstyrkt förslag. Vattenfallsstyrelsen har föreslagit, att 1 distriktsingenjörstjänst i Cp 10 inrättas vid Motala kraftverk.

Statens lönenämnd är icke beredd att tillstyrka högre placering av tjänsten än i 31 lönegraden på löneplan 1.

För egen del finner jag styrelsens ifrågavarande förslag icke föranleda annat uttalande från min sida än att jag för närvarande icke är beredd att tillstyrka detsamma.

Sammanfattning. Vid bifall till vad jag föreslagit bör följande ändringar vidtagas i den av riksdagen fastställda personalförteckningen, nämligen ökning av antalet avdelningsdirektörer i Cp 13 från 2 till 4, minskning av antalet byrådirektörer i Cp 10 från 7 till 5 och ökning av antalet distriktsingenjörer i Cp 10 från 7 till 9.

Hemställan

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

1) bemyndiga Kungl. Maj:t att i de av riksdagen fastställda personalförteckningarna för post- och televerken samt statens järnvägar och statens vattenfallsverk vidtaga de ändringar, jag i det föregående förordat;

2) bemyndiga Kungl. Maj:t att i den av Kungl. Maj:t fastställda personalförteckningen för statens järnvägar införa de tjänstetitlar, jag i det föregående förordat;

3) bemyndiga Kungl. Maj:t att å övergångsstat uppföra de tjänster och utfärda de övergångsbestämmelser i övrigt, som vid genomförandet av berörda förslag må erfordras.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gösta Kahm